

“Siider: raske teha, kerge juua”

Üleval Dwight «Ike» Eisenhower ja paremal 1825. aastal loodud brändi Boulard'i limiteeritud versioon, mis on kangelasele pühendatud Normandia dessandi 70. aastapäeva puhul.

Kalvados

Kõrval Maison Lecompte'i tünniboidikud, üleval Richard Prével, maître de chai ehk ettevõtte hoidikute eest vastutaja.

ga kättesaamatuks ka konjaki, oli lausa paratamatu, et alternatiiviks said õunasiider ja kalvados. Joogi levikule aitas kaasa ka Esimene maailmasõda, mis tõi Prantsusmaale Briti ja Ameerika sõdurid, kellele mekkis väga kalvadose kuiv, õunalaadne mekk. Kusjuures, mekkis lausa nii väga, et kohalikud tootjad olid järsult kasvanud nõudlusega kimpus ning ei kulunud kaua, enne kui varud otsa said. Lõpuks destilleeriti kogu siider, mida leida suudeti, ning muudeti see tehnikult karamelli abil vanemaks – lühidalt, sõideti raha nimel otseteed kvaliteedi hävingu poole. Veidi aja möödudes suudeti viinapuutäi alistada ning kalvadose kuulsus langes tagasi oma hiilgeajaeelsesesse punkti, või õigemini, madalamale, sest kuuldused kvaliteedi halvenemisest olid juba jõudnud levida.

Kui Eisenhoweri juhitud sõdurid 1944. aastal Normandias randusid ja kalvadose võlud taasavastasid, algas peene joogi uus ajajärk. Tootjad, kes nutsid taga kaotatud kvaliteeti, otsustasid kalvadose kvaliteedi reglementeerida ning 1941. aasta 31. mail kirjutatigi alla seadusele, mis sätestas range kvaliteedikontrolli ning millega keelati kalvadose nime all keskpärase kvaliteediga jookide levitamine. Kvaliteedil kehtestati kolm taset. Kõige madalamal astmel on veel destilleerimata siider (*eaux-de-vie de cidre*), mida toodetakse nii Bretagne'is, Maine'is kui ka Normandias. Kuid ainult Normandias toodetud siidrit võib klassifitseerida kalvadoseks, tingimusel, et see on valminud väga täpselt piiritletud 11 tsoonist koosnevast territooriumil. Üks neist, mille keskseks linnaks on Lisieux, on kolmanda astme ehk kõrgeima kvaliteediga kalvadose sünnipaik, kust jook saab külge AOC ehk *appellatio d'origine contrôlée* templi. Suured plakatid, mis kuulutavad “Siider: raske teha, kerge juua!”, on levinud terves regioonis. Ja hüüdlause vastab ka tõele. Kõige aluseks on head õunad. Igapäevavalikus on üle 5000 õunasordi, kuid siidriõunad on teistest pisut